

SXEDIO.GJ3

2.6.1954: ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΠΡΟΩΘΕΙ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕ ΦΥΛΛΑΔΙΑ ΤΟΥ ΠΟΥ ΔΙΑΝΕΜΕΙ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ ΚΑΙ ΖΗΤΕΙ ΤΗ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ

Ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών Απόστολος Δασκαλάκης έκαμε πραγματικότητα την υπόσχεσή σου για συνεχή αγώνα υπέρ της Κύπρου, στις 2 Ιουνίου κατά το συνέδριο Μεσογειακής συνεργασίας που έγινε στο Παλέρμο της Ιταλίας όπου βρήκε την ευκαιρία να μιλήσει για τον αγώνα της Κύπρου.

Ακολούθησαν και άλλοι ομιλητές και το θέμα της Κύπρου συζητήθηκε για αρκετή ώρα.

Θερμά λόγια για την Κύπρο είχε και ο αντιπρόσωπος της Αιγύπτου, ο οποίος μάλιστα πρότεινε όπως στο προσεχές συνέδριο αντιπροσωπευθεί και η Κύπρος από εκπρόσωπο της που θα τον όριζε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος τον οποίο χαρακτήρισε ως εθνικό εκπρόσωπο του κυπριακού λαού.

Οι παριστάμενοι ενέκριναν την πρόταση ομόφωνα και αυτό θεωρήθηκε ως διεθνής επιτυχία δεδομένου ότι τον αντιπρόσωπο της Κύπρου δεν θα τον όριζε ο κυβερνήτης αλλά ο Μακάριος.

Αλλά υπήρχε και συνέχεια, ύστερα από λίγες μέρες το Πανεπιστήμιο Αθηνών τύπωσε σε χιλιάδες αντίτυπα διαφωτιστικό υλικό το οποίο απέστειλε στα διάφορα πανεπιστήμια και εκπαιδευτικά ιδρύματα του κόσμου.

Με το έγγραφο καταγγελλόταν η αγγλική κατοχή και ζητείτο η συμπαράσταση των πνευματικών ιδρυμάτων στον αγώνα της Κύπρου να γίνει τμήμα της Ελλάδος:

"Το Εθνικόν Πανεπιστήμιον των Αθηνών σας απευθύνει θερμόν χαιρετισμόν και κατόπιν αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως των καθηγητών αυτού επιθυμεί διά της παρούσης να επιστήση την προσοχήν σας και το ενδιαφέρον σας επί ενός λίαν σοβαρού

ζητήματος, το οποίο κατά την εποχήν αυτήν τάρασσε σύμπαντα τον πνευματικόν κόσμον της Ελλάδος και αναφέρεται εις την εκπολιτιστικήν εξέλιξιν της συγχρόνου ανθρωπότητος δι' ελευθέρας ασκήσεως του δικαιώματος της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η νήσος Κύπρος από των πλέον αρχαίων χρόνων απετέλει τμήμα του ελληνισμού.

Ηδη από της εποχής των Αχαιών της Ομηρικής εποποιίας προτάσσεται ως μία εθνική εστία της ελληνικής φυλής. Κατά τους κλασσικούς χρόνους ανεδείχθη λαμπρός φάρος του ελληνικού πολιτισμού εις την Μεσόγειον. Κατά τους αγώνας των αρχαίων Ελλήνων εναντίον των βαρβάρων ο ελληνισμός της Κύπρου εχρησίμευσεν ως το προπύργιον των ανθρωπίνων ελευθεριών και του πολιτισμού. Οι μεγαλύτεροι ποιηταί, φιλόσοφοι, ιστορικοί και ρήτορες της αρχαίας Ελλάδος, εθεώρησαν την γην της Κύπρου ως τμήμα της κλασσικής γης της Ελλάδας και συνέδεσαν αυτήν μετά των ωραιότερων θρύλων των Ολυμπίων Θεών. Μερικοί από τους επιφανεστέρους εκπροσώπους του ελληνικού πνεύματος και της ελληνικής τέχνης εγεννήθησαν ή έζησαν εις την Κύπρον. Τα διασωθέντα ή αποκαλυφθέντα δικά των ανασκαφών λείψανα του αρχαίου κόσμου απέδειξαν ότι εις τη Κύπρον διέλαμψε το ελληνικόν πνεύμα και ήνθισεν ο κλασσικός πολιτισμός.

Η Κύπρος δεν έπαυσε ποτέ από της αρχαιότητος μέχρι σήμερα να κατοικήται από Έλληνας, ν' αποτελή τμήμα της ελληνικής Φυλής και να διαλάμπη εις καθάρως ελληνικάς εκπολιτιστικάς εκδηλώσεις. Απετέλεσε μέρος της ελληνικής αυτοκρατορίας του Βυζαντίου από την οποίαν δεν απεσπάσθη εις μη βιαίως υπό ξένων επιδρομέων, εις εποχήν κατά την οποίαν απεσπάσθησαν διά της αυτής βίας τόσα άλλα τμήματά του ελληνισμού, μεταξύ των οποίων και αυτή η Πελοπόννησος και αυτή η κλασσική γη των Αθηνών. Κατά τους μετέπειτα χρόνους υπό αλληλοδιάδοχον σειράν ξένων επιδρομέων και κατακτητών, ηκολούθησεν अपαραλλάκτως τα πεπρωμένα σύμπαντος του ελληνικού

Εθνους.

Εν τούτοις παρά τας ενιαίας εγκαταστάσεις ξένων, τα συστηματικά εξοντώσεις και τα μέτρα τρόμου και ολέθρου προς φθοράν της εθνικής αυτού υποστάσεως, ο Ελληνισμός εις την Κύπρον δεν έπαυσε ποτέ ν' αποτελή το μέγιστον των κατοίκων να ομιλή την Ελληνικήν του γλώσσαν και να διατηρή ακμαίον το εθνικόν του φρόνημα. Δεν έπαυσε ποτέ να συνεχίζη τας εκπολιτιστικάς του παραδόσεις διά λαμπρών δημιουργημάτων του πνεύματος και τέχνης. Συμμετέσχεν εις όλους τους υπέρ ελευθερίας αγώνας του νεωτέρου Ελληνισμού. Αλλά και εις τας θυσίας του αίματος διά την υπόθεσιν της ελευθερίας. Και σήμερα εκ των **500.000** κατοίκων της Κύπρου, αι **420.000** είναι Έλληνες, χωρίς να υπολογίσωμεν περί τας **70** χιλιάδας ακόμη Κυπρίων οι οποίοι λόγω των καταπιέσεων της ξένης διοικήσεως, έχουν εγκαταλείψει την νήσον των και ζουν ή εις ελευθέρας χώρας. Η γλώσσα, την οποίαν ομιλούν σήμερα οι Κύπριοι είναι η πλέον καθαρά από της αρχαίας και μέσαιωνικής ελληνικής απορρέουσα Ελληνική γλώσσα. Η ορθόδοξος χριστιανική θρησκεία των, είναι από της ιδρύσεως της υπό των Αποστόλων Παύλου και Βαρνάβα μέχρι σήμερα τμήμα της ελληνορθοδόξου χριστιανικής Εκκλησίας, ήτις συνεχίζει εις Κύπρον τας πλέον λαμπράς ελληνοχριστιανικάς παραδόσεις. Οι Έλληνες της Κύπρου είναι φιλήσυχοι, αφιερωμένοι ως εις έργα ειρηνικής προόδου, το δε εκπολιτιστικόν επίπεδον της ζωής των, είναι κατά μέσον όρον των μεσογειακών λαών της Ευρώπης.

Εις ανεπίσημον δημοψήφισμα, διεξαχθέν προ τετραετίας και παρά τα καταπιεστικά και εκβιαστικά μέτρα της αγγλικής διοικήσεως τα **83** εκατοστά του όλου πληθυσμού της Κύπρου εψήφισαν ανεπιφυλάκτως υπέρ της ενώσεως της νήσου μετά της Ελλάδος.

Παρά ταύτα, ο ελληνικός λαός της Κύπρου διατελεί υπό ξένην καταδυνάστευσιν, στερούμενος πάσης πολιτικής ελευθερίας, πάσης ελευθερίας εκδηλώσεως γνώμης και συνειδήσεως, κυβερνώμενος

αυθαιρέτως υπό αστυνομικόν διοικητικόν σύστημα, υπενθυμίζον τα αναχρονιστικά συστήματα καταδυναστεύσεως λαών.

Κινεί αληθώς αγανάκτιν και δυσφορίαν το γεγονός ότι εν έτει 1954 και εν Μέση Μεσογείω εις μικρός, αλλά περιλάμπρων εκπολιτιστικών παραδόσεων πλήρους πολιτικής ωριμότητος και σημερινού ανωτέρου εκπολιτιστικού επιπέδου ευρωπαϊκός λαός ζή άνευ πολιτικής τινός ελευθερίας, υπό διοικητικόν σύστημα καθαρώς αποικιακόν. Προκαλεί δι' άμα κατάπληξιν το γεγονός ότι ενώ Ασιατικοί και Αφρικανικοί λαοί, αναμφισβητήτως πολύ κατωτέρου επιπέδου απαλλάγησαν του αποικιστικού συστήματος και απέκτησαν εν όλω ή εν μέρει πολιτικές και εθνικές ελευθερίας, αυτοδιαθέσεως και αυτοκυριαρχίας, ο πολιτικός ώριμος προηγμένος και μεγάλων εκπολιτιστικών ευρωπαϊκών παραδόσεων ελληνικός λαός της Κύπρου, τελει υπλο καθεστώς αποικίας.

Εκ λόγων κακώς εννοουμένης πολιτικής σκοπιμότητος, στερουμένης πάντως πάσης εθνικής εννοίας η Βεττανική Κυβέρνησις επέβαλε τελευταίως επί του λαού της Κύπρου σύστημα αστυνομικής διοικήσεως. Ουδέν ίχνος πολιτικής ή διοικητικής ελευθερίας παρέμεινε πλέον. Ο ξένος διοικητής μετά των ξένων συμβούλων του κανονίζει τα πάντα εκδίδων κατά βούλησιν νόμους, περιορίζων τον τύπον, ρυθμίζων την δικαιοσύνην, ελέγχων την εκπαίδευσιν. Και αυτή η κοινοτική και σχολική αυτοδιοίκησις και η ελευθέρρα άσκησις της ορθοδόξου χριστιανικής λατρείας, άτινα εσεβάσθησαν κατά το παρελθόν πάντες οι κατακτηταί της Κύπρου, σήμερα, διά σειράς διοικητικών πράξεων κατ' ευφημισμόν καλουμένων νόμων, περιορίζονται, ελέγχονται, τείνουν βαθμιαίως προς ολοσχερή κατάπνιξιν. Κοινοτικά Συμβούλια παύονται αυθαιρέτως, σχολεία κλείονται, η ελληνική γλώσσα και η ελληνική ιστορία περιορίζονται ή αποκλείονται από τους ελληνόπαιδας διά να επιβληθούν βιαίως εις τη θέσιν των η αγγλική γλώσσα

και η αγγλική ιστορία, αρχιερείς σύρονται εις τα δικαστήρια, ιερείς και διδάσκαλοι φυλακίζονται ή εξορίζονται. Διά τοιούτων μέσων, η βρετανική διοικήσεις φαντάζεται ότι θέλει καταπνίξει τας διαθέσεις ελευθέρας αυτοδιαθέσεως και τας εκδηλώσεις του εθνικού φρονήματος, ίσως δε και ότι θα ηδύνατο να μεταβληθή αυτό τούτο το εθνικόν συναίσθημα των Ελλήνων της Κύπρου.

Αλλά πάντα ταύτα μας επεναφέρουν εις καταστάσεις καταδυναστεύσεων και δεσποτισμού, όλως απαραδέκτους διά την σημερινήν ανθρωπότητα. Το υπό της Μεγάλης Βρετανίας επιβληθέν εις την Κύπρον αποικιακόν καθεστώς είναι αντίθετον προς τας στοιχειώδεις αρχάς ελευθερίας και αυτοδιαθέσεως του συγχρόνου κόσμου, αποτελεί δε αληθή κηλίδα διά τον σύγχρονον ευρωπαϊκόν πολιτισμόν. Ετι χείρον, έρχεται εις πλήρη σύγκρουσιν προς τας αρχάς περί ελευθερίας και αυτοδιαθέσεως των λαών, τας καθιερωθείσας εν τω Καταστατικώ Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, ως και τας συμφωνίας των ευρωπαϊκών κρατών, ως αύται περιέχονται εν τω Οργανικώ Χάρτη του Συμβουλίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Τα δε υπό της Μεγάλης Βρετανίας λαμβανόμενα μέτρα κατά της ορθοδόξου θρησκείας των Ελλήνων κατά της ελληνικής παιδείας και πάλης ελευθερίας εκδηλώσεως του εθνικού φρονήματος των κατοίκων εάν δεν αποδοκιμασθούν υπό σύμπαντος του πνευματικού κόσμου των πεπολιτισμένων και ελευθέρων χωρών, θέλουν κλονίσει την πεποίθησιν της συγχρόνου ανθρωπότητος επί της πολιτικής και πνευματικής αυτής ωριμότητος όπως εφαρμογή τας διακηρυσσομένας αρχάς περί ελευθερίας και αυτοδιαθέσεως των λαών, αρχάς επί των οποίων και μόνον δύναται να εδράζεται ασφαλώς και επαξίως ο σημερινός κόσμος.

Διά τους λόγους τούτους:

Το Εθνικόν Πανεπιστήμιον Αθηνών, ως εκπρόσωπος σύμπαντος του πνευματικού κόσμου της Ελλάδος απευθύνει διαμαρτυρίαν προς πάντα τα Πανεπιστήμια και δι' αυτών προς πάντα επιστήμονα και εν γένει πνευματικόν άνθρωπον πασών των ελευθέρων χωρών του

κόσμου διά την υπό αποικιακόν καθεστώς διατήρησιν του ελληνικού κόσμου της Κύπρου.

Εκφράζει την βαθείαν αγανάκτησιν διά τα μέτρα στραγγαλισμού πάσης ελευθερίας βουλήσεως και εκδηλώσεως γνώμης και συνειδήσεως, τα οποίας χρησιμοποιεί η Βρετανική διοίκησης κατά του Κυπριακού λαού και τα οποία αποτελούν την περιφανεστέραν απόδειξιν, ότι ο κυπριακός λαός πρέπει να απαλλαγή ολοσχερώς μιας τοιαύτης ξένης κυριαρχίας, ανικάνου να σεβασθή και στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα και να μείνη ελεύθερος προς αυτοδιάθεσιν. Προβαίνει εις την κατηγορηματικήν δήλωσιν, ότι η διατήρησις του βρετανικού καθεστώτος εν Κύπρω και η διά βιαίων καταδυναστικών μέτρων παρεμπόδισις του Κυπριακού λαού προς εκδήλωσιν των αισθημάτων αυτού ελευθερίας και αυτοδιαθέσεως, αντίκειται προς τον σύγχρονον πολιτισμόν και τας ανειλημμένας διεθνείς υποχρεώσεις περί σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Διακηρύσσει ότι η συνέχισις της παρεμπόδισεως του Κυπριακού λαού προς αυτοδιάθεσιν θέλει αποτελέσει εμπόδιον διά την εκπολιτιστικήν πρόοδον και ειρηνικήν διαβίωσιν των ευρωπαϊκών λαών, πρόσκομμα διά την διεθνή κατανόησιν και συνεργασίαν.

Θεωρεί επιβεβλημένον, όπως πάντα τα Πανεπιστήμια του πολιτισμένου και ελευθέρου κόσμου αποκηρύξουν το αποικιακόν καθεστώς της Κύπρου, ως αντίθετον προς τας φιλελευθέρας ιδέας του συγχρόνου κόσμου και τας διεθνείς συμφωνίας και διακηρύξεις περί δικαιωμάτων του ανθρώπου και αυτοδιαθέσεως των λαών.

Παρακαλεί όπως πάντα τα Πανεπιστήμια του ελευθέρου κόσμου, διά ψηφισμάτων καλέσουν την Μεγάλην Βρετανίαν, ίνα εν ονόματι των φιλελευθέρων και ανθρωπιστικών παραδόσεων του βρετανικού λαού εγκαταλείψη καταδυναστευτικά μέτρα κατά της Κύπρου και επιτρέψη εις τον Κυπριακόν λαόν όπως εκφράση ελευθέρως την βούλησιν

του προς αυτοδιάθεσιν.

Εις περίπτωσιν διατηρήσεως του βρετανικού καθεστώτος εν Κύπρω, το Πανεπιστήμιον Αθηνών ζητεί ενίσχυσιν πάντων των Πανεπιστημίων και σύμπαντος του πεπολιτισμένου κόσμου εις τον αγώνα εις τον οποίον έχει απόφασιν ν' αποδυθή προς απαλλαγήν της Κύπρου εκ της ξένης κυριαρχίας και αυτοδιάθεσιν του κυπριακού λαού συμφώνως προς εκπεφρασμένην αυτού θέλησιν.

Εξ ονόματος της Γενικής Συνελεύσεως των καθηγητών και της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου

Ο Πρύτανης

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

Στην προσπάθεια ενημέρωσης της διεθνούς κοινής γνώμης τοποθετείται και η αναφορά στο κυπριακό που έγινε στο Συμβούλιο της Ευρώπης από τον αντιπρόσωπο της ελληνικής Κυβέρνησης Μακκά. Την αντιπροσωπεία αποτελούσαν επίσης οι Μερκούρης, Κασιμάτης Λίχνος και Δρούλιας.

Αυτό έγινε λίγες μέρες νωρίτερα, (26 Μαΐου 1954) οπότε ο Μακκάς αναφερόμενος στο Κυπριακό είπε ότι η Βρετανική Κυβέρνηση φαίνεται να πιστεύει ότι αν αγνοήσει το Κυπριακό πρόβλημα τούτο θα εξαφανισθεί.

Ο Μακκάς εισηγήθηκε όπως γίνει δημοψήφισμα για την Κύπρο.

Ο Αγγλος αντιπρόσωπος Μακλέϊ απάντησε ότι το ζήτημα της Κύπρου δεν αφορούσε το Συμβούλιο της Ευρώπης και εξέφρασε τη λύπη του γιατί ο Μακάριος "ηγείρε ένα ζήτημα το οποίο μόνο ανησυχίες μπορεί να προκαλέσει αλλού".

Η αγγλική αντιπροσωπεία αποχώρησε αργότερα από τη συνεδρία σε ένδειξη διαμαρτυρίας, αλλά παρέμεινε ο Τούρκος αντιπρόσωπος ο οποίος σε σύντομη ομιλία του ανέφερε ότι η Κύπρος εθνολογικά και γεωγραφικά ήταν τουρκική.